

KREDARICA

BILTEN DRUŠTVA SLOVENCEV V NOVEM SADU

ISSN 1821-1070 Letnik XV. št. 57-58 E-mail: pisarna@kredarica.org Novi Sad januar-junij 2016

OBISK VISOKIH DELEGACIJ

**IV. DNEVI SLOVENSKE
KULTURE, GOSPODARSTVA
IN TURIZMA**

**PREDSTAVLJAMO
NAŠE ČLANE**

ZAPUSTIL NAS JE POBUDNIK USTANOVITVE DRUŠTVA

V petek 13. februarja 2015 smo na zadnji poti pospremili Franja Mihevca, pobudnika ustanovitve in enega izmed dvaindvajsetih ustanoviteljev Društva Slovencev Kredarica. Na pogrebni ceremoniji je predstavnica društva prebrala govor o Franjiniem pomenu pri negovanju slovenstva.

Franja Mihevc 1931-2015

Z veliko žalostjo se poslavljamo od pobudnika ustanovitve Društva Slovencev Kredarica v Novem Sadu Franje Mihevca, velikega Slovenca in dobrotvora, ki je večji del svojega življenja posvetil slovenstvu in ustanovitvi prvega slovenskega društva in postavil temelje medsebojnega povezovanja slovenskemu izseljenstvu v Srbiji.

Iskreno sožalje soprogi Ani Mihevc, hčerki Maji, vnuku Vladimirju in zetu Radetu Čoloviću in sorodnikom iz Novega Sada in Slovenije.

Življenjepis

Franja je rojen 22. julija 1931 v Novem Sadu, v družini očeta Slovenca Franca Mihevca in matere Slovakinke Katarine Bertus.

Franja je začel po osamosvojitvi Slovenije iskati možnosti kako bi se Slovenci v Novem Sadu poskušali medseboj povezati, saj jim je pretela popolna

asimilacija. Najprej se je obrnil na Združenje slovenska izseljenska matica v Ljubljani v Sloveniji. Prvi kontakt je Franja imel z Janezom Rogljem, ki ga je sprejel v Slovenski izseljenski matici in vsi v matici so bili presenečeni nad podatkom iz časopisa, da je bilo v Novem Sadu na popisu 1991, 540 Slovencev. Tako je Franja s pomočjo Janeza Roglja tedanjega sekretarja in ostalih v SIM, Jožeta Prešerna, urednika Rodne grude, Sergeja Pelhana in drugih, po vrnitvi iz Ljubljane začel zbirati potrebne podpise in prvi član mu je bila žena Ana, potem je še pristopil Franc Ploh, ki mu je dal podatke o Slovencih, ki jih je on poznal. Tako se je potem vse začelo, da bi končno šele 1997 uradno registrirali Društvo Slovencev Kredarica Novi Sad, ki deluje še danes po 18. letih.

Franja Mihevc je v svojem dolgoletnem delovanju v društvu bil steber slovenske zavednosti in kot prvi med ustanovitelji bil zelo spoštovan. Bil je vztrajen v svojih zamislih in zahvaljujoč njemu lahko danes rečemo, da smo uspeli. Društvo bo tudi naprej negovalo vse tiste vrednote, za katere je Franja veliko svojega časa in nenazadnje tudi lastnih sredstev dal za društvo in za negovanje slovenske kulture, jezika in navad daleč od domovine.

Njegove funkcije v društvu so bile:
predsednik Nadzornega odbora 1997-1999
predsednik Nadzornega odbora 2003-2007
delegat skupščine društva 2012- 2015 (do smrti)

Priznanja: plaketo ob 5. obletnici, srebrno plaketo ob 10. obletnici, zlato plaketo ob 15. obletnici društva.

Intervju s Franjom Mihevcem je objavljen v knjigi Čas in ljudje.

Slava mu!

Bilten "Kredarica" izhaja tromesečno. Uredniški odbor: Marija Lovrić-urednica. Člani: Elza Ajduković, Đorđe Veselinov, Nevena Belić, Jasmina Veselinov, Nina Stanimirov Veriš. Aleksandar Jovanović-tehnični urednik in priprava za tisk. Izvod brezplačen. Naslov uredništva: Društvo Slovencev Kredarica, 21000 Novi Sad, Trg slobode 3. Telefon 021/427-106. E-mail: pisarna@kredarica.org Rešenjem Sekretarijata za informisanje br.:105/651-00104/2002-01 od 19.novembra 2002, Bilten "Kredarica" upisan u Registar sredstava informisanja. Izhajanje številke je omogočil Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
061.237 (497.113 Novi Sad)
urednica Marija Lovrić.- Let.1, št.1(marec 2001)-
- KREDARICA: bilten Društva Slovencev v
Novem Sadu 2001- Ilustr.; 30cm

Tromesečno
COBISS.SR-ID 223277807

ISSN1821-1070

VIŠJI SVETOVALEC URADA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU V DRUŠTVU IN MESTNI HIŠI

V torek 10.03.2015 je Društvo Slovencev Kredarica obiskal visoki predstavnik Urada Marjan Cukrov. Srečanje je potekalo v prostorih društva, kjer so se z omenjenim predstavnikom sestali predstavniki vodstva društva. Na začetku sestanka je Cukrov dal intervju Novosadski televiziji o razlogih obiska in o obisku v Mestni hiši, ki je sledil po sestanku.

Na sestanku so bili prisotni predsednik društva Ivan Zavrtanik in predstavniki Upravnega odbora. Pred začetkom razgovora je predsednik razkazal svetovalcu Urada nove prostore in opisal, kako so tekle aktivnosti in delovna akcija urejanja prostorov in donacije pohištva in opreme in opisal aktualne aktivnosti društva.

Predmet razgovora je bil projekt EU za Podonavsko regijo, ki bo vključil slovenska mesta Maribor, Ptuj, Mursko Soboto, Lendavo, hrvaški mesti Varaždin, Osijek, madžarsko glavno mesto Budimpešto in naš Novi Sad, kjer bi s pomočjo evropskih skladov sodelovali na skupnem projektu, ki vključuje tri države članice EU in Srbijo, državo v procesu pridružitve. Projekt pripravlja Urad in minister Gorazd Žmavc, koordinacijo pa vodi Marjan Cukrov.

Člani Upravnega odbora so se v nadaljevanju pogovarjali o projektih, ki jih nameravajo uresničiti in posebej posvetili pozornost manifestaciji Dnevi slovenske kulture, gospodarstva in turizma, ki bo v prihodnje v novi razširjeni verziji in prosili za pomoč Urada pri koordinaciji glede gospodarstva in turizma.

Na koncu sestanka so predstavniki društva seznanili visokega svetovalca še z aktualnimi dogodki, ki so bili v neposredni preteklosti in sicer z na novo izbranim Upravnim odborom in delegati skupščine društva, ki so bili pred kratkim izvoljeni na Izborni delegatski skupščini društva, o novem delovnem času, ki je začel veljati po novem letu in o korenitih spremembah, ki so nastale s ciljem boljše učinkovitosti pri delovanju društva in izboljševanju odnosov do članstva.

Višji svetovalec je izrazil zadovoljstvo nad rezultati in pozitivnimi spremembami, ki jih podpira tudi Urad, potem pa se s predstavniki Upravnega odbora udeležil srečanja v Mestni hiši s šefom kabineta župana Aleksandrom Petrovičem in sodelavci.

Upravni odbor

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE NA OBISKU V DS KREDARICA

V sredo 11.03.2015 sta Društvo Slovencev Kredarica obiskala začasna odpravnica poslov Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu Mateja Norčič Štamcar in Rajko Marić, častni konzul Republike Slovenije v Vojvodini.

Sestanek je bil v prostorih društva, kjer je omenjena odpravnica poslov prvič po prevzemu dolžnosti osebno obiskala predstavnike društva.

Po uvodnih pozdravnih besedah in besed dobrodošlice in kratkega uvoda o nastanku društva jima je predsednik razkazal na novo opremljene prostore društva, potem pa so razgovori tekli o organizaciji društva, o aktivnostih, ki ji društvo ima in o načrtovanih dogodkih.

Predstavnica Veleposlaništva je pohvalila delovanje društva in dodala, da bodo tudi oni v prihodnje nadaljevali z aktivnostmi, ki jih kot uradno predstavništvo Republike Slovenije izvajajo in da je delovanje slovenskih društev izven domovine tudi eno od pomembnih vezi preko katerih slovenski potomci negujejo svoje poreklo, kulturo in jezik.

Zanimalo jo je tudi, kakšne so izkušnje z mlajšimi slovenskimi potomci, kjer so ji predstavniki društva odgovorili, da v okviru društva deluje dopolnilni pouk slovenskega jezika in obstaja veliko zanimanje pri mladih in njihovih starših, kar je velika zasluga slovenskih uradnih predstavnikov, ki vsestransko podpirajo negovanje jezika in kulture. Dodali so tudi da pri otrocih in njihovih starših zanimanje narašča vsakič, ko se vrnejo iz Slovenije, saj se otroci udeležujejo poletnih šol, gostujejo po šolah in v obšolskih ustanovah, kjer potem bolje spoznavajo domovino svojih prednikov.

Upravni odbor

OBISK MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO TER OBRAMBO IN PODPREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE IN PREDSTAVNIKOV VELEPOSLANIŠTVA V PROSTORIH DRUŠTVA

V okviru obiska Republike Srbije in gostovanja na otvoritvi Novosadskega kmetijskega sejma, je 9. maja 2015 obiskal Društvo Slovencev Kredarica, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter vojni minister in podpredsednik Vlade Republike Slovenije, Dejan Židan s sodelavci in predstavnica Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu Mateja Norčič Štamcar, začasna odpravnica poslov z delegacijo ter Rajko Marić, častni konzul Republike Slovenije v Vojvodini.

Visoke goste delegacije je sprejel predsednik društva Ivan Zavrtnik. Predsednik je pozdravil goste in izrazil veliko čast, ki jo je deležno društvo z obiskom in se zahvalil za vsestransko pomoč matične domovine, ki podpira delovanje društva ter opisal zgodovino nastanka društva.

Minister Dejan Židan je prisotne seznanil z namenom obiska v Srbiji najprej v Beogradu, govoril o aktivnostih Vlade in svojih ministrstev, opisal splošno stanje v Sloveniji in zmanjšanje stopnje nezaposlenosti ter se zanimal za društvo, način delovanja, kako je nastalo društvo in od kod Slovenci v Novem Sadu in v Srbiji nasploh.

V sproščenem pogovoru so še predstavniki društva opisali usode slovenskih priseljencev in se še nekaj časa pogovarjali o načrtih društva v prihodnosti in se še enkrat iskreno zahvalili za vsestransko pomoč, ki so je deležni od matične domovine v Sloveniji, brez katere ne bi bili tako uspešni, potem pa se poslovili.

Dogodek je medijsko spremljala tudi Novosadska televizija ki je tudi intervjuvala uglednega slovenskega ministra Dejana Židana.

Upravni odbor

ORGANIZIRALI SMO

DELOVNA AKCIJA ZA OBNOVITEV PROSTOROV

V prostorih društva v Apolo centru je bilo takoj po novoletnih praznikih od 8. do 11. januarja 2015 zelo delovno vzdušje. Člani Upravnega odbora, učenci dopolnilnega pouka in njihovi starši z učiteljico in ostali člani in prijatelji smo se lotili velikega dela čiščenja, pleskanja in preureditve ter opremljanja prostorov.

Novi manjši prostor, ki je takoj zraven obstoječega, smo uredili za pisarno društva, obstoječi prostor pa namenili za učilnico in knjižnico. Člani sami smo podarili police in knjižne vitrine in nove mize za učilnico in pisarno. Učenci, starši, učiteljica, člani društva so pomagali pri čiščenju in urejanju prostorov ter se pri tem odlično zabavali.

Marljivost je bila na nivoju, pa smo s skupnimi močmi čez vikend v treh dneh popolnoma spremenili podobo društva in pripravili prostore za začetek pouka in ostale aktivnosti v novem letu. Kreativnosti, pozitivne energije in prijaznega vzdušja ni manjkalo niti pri starejših niti pri mlajših.

Nekaj tednov kasneje smo zbirali tudi sredstva in kupili nov televizijski aparat, kjer se lahko tudi preko medmrežja spremlja slovenski program, projekcije filmov in različni promotivni prispevki.

Društvo je otvorilo prostore 11. januarja 2015. Delo s članstvom je ob delavnikih od 9-17h, dopolnilni pouk pa ob torkih, petkih in sobotah.

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

V nedeljo, 15. februarja 2015 je bila v Kulturnem centru Mesta Novi Sad, proslava ob Prešernovem dnevu-kulturnem prazniku Republike Slovenije, ki jo je organiziral Upravni odbor DS Kredarica skupaj s člani društva in učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika pod mentorstvom učiteljice Rut Zlobec in člani recitatorskega krožka, pevci mešanega pevskega zbora, pevci moške pevske skupine DS Kreda-

rica in člani učenci in recitatorji DS Emona iz Rume, ki so tudi sodelovali v programu.

Kulturni program je bil posvečen literarnemu ustvarjanju Franceta Prešerna, Franeta Miličinskega-Ježka in Vide Brest in z njihovimi deli so se učenci in recitatorji predstavili ne samo članom društva v publiki, ampak tudi ostalim Novosadčanom.

Pred začetkom programa je predsednica Upravnega odbora zaprosila publiko da z enominutnim molkom izrazi spoštovanje in slavo preminulemu Franji Mihevcu, pobudniku ustanovitve našega društva in v govoru v imenu vseh uradnih predstavnikov Republi-

ke Slovenije in v imenu društva izrazila sožalje družini in se zahvalila za njegove zasluge.

Sledil je zelo pester program kjer je razen pevcev, dirigentov, korepetitorja in voditeljic programa nastopilo 34 recitatorjev od najmlajših 5 let do mladostnikov in starejših, ki so pokazali odlično znanje slovenskega jezika in poželi velik aplavz. Tudi pevske točke so bile v duhu omenjenih pesnikov in so popestrile recitatorske točke. Program sta naizmenično vodili članici društva, ki sta v slovenskem in srbskem jeziku publiko predstavili namen in smisel kulturnega praznika in opisali ustvarjalnost omenjenih slovenskih avtorjev, ter se zahvalili uradnim predstavnikom Slovenije in tukajšnjim predstavnikom, ki podpirajo delovanje društva.

Po prireditvi je bila pogostitev v prostorih društva kjer se člani še nekaj časa družili z gostujočimi recitatorji in člani ter predsednikom DS Emona iz Rume Zoranom Jovičićem in člani DS Kredarica in izkoristili priložnost za ogled novih prostorov društva. Predsednik DS Emona je pohvalil preureditev in čestital prisotnim.

IZBORNA DELEGATSKA SKUPŠČINA

V soboto 28.februarja 2015 je bila v prostorih Društva Slovencev Kredarica Izborna delegatska skupščina, kjer so izvoljeni novi delegati, člani delegatske skupščine društva za štiriletni mandat, ki jih je na zaprti listi predlagal Uprani odbor. Izvoljeni delegati predstavljajo skupščino DS Kredarica.

Po izvolitvi novih članov delegatske skupščine, so bili izvoljeni tudi novi člani Upravnega odbora Društva Slovencev Kredarica, tudi na štiriletni mandat.

V prostorih društva se je zbrala večina članov delegatske skupščine iz prejšnjega mandata, razen njih so bili prisotni tudi ostali člani društva. Predsednica Nadzornega odbora Marija Lovrić je bila izvoljena za predsednico delovnega predsedstva in je vodila izborna delegatsko skupščino.

Novi člani delegatske skupščine so: Milan Breberina, Brigita Pušibrk, Dušan Vujošević, Vladimir Čolo-

vić, Karmela Stanisavljević, Sanja Dermanov, Dunja Huzjan, Helena Bireš, Tamara Kliček, Elizabeta Berček, Slavko Černivec, Milica Cvejić, Zdenka Lukan, Svetlana Momčilović, Ana Čupina, Nevenka Belić, Ivan Belić, Emil Vojkar, Martin Vogrinc, Boris Zagoričnik, Olga Zagoričnik Nađbabi, Božana Šatora.

Izvoljeni člani Upravnega odbora so Katja Juršič Huzjan, Nina Stanimirov Veriš, Jasmina Veselinov, Sanja Vučurević, Zdenka Maletin, Milan Bireš in Ivan Dermanov, sekretar Upravnega odbora je Đorđe Veselinov, predsednica Upravnega odbora je Elza Ajduković, predsednik Društva pa Ivan Zavrtnik.

Predsednik Društva Slovencev Kredarica Ivan Zavrtnik se je zahvalil na zaupanju in izvolitvi, potem pa je še vsem, ki so izvoljeni tudi čestital in se zahvalil tistim, ki so dosedaj opravljali funkcije delegatov ali članov Upravnega odbora in bili razrešeni teh dolžnosti na lastno željo.

Tudi predsednica Upravnega odbora se je zahvalila za zaupanje in se zahvalila vsem, ki so se v tako velikem številu odzvali povabilu na Izorno skupščino.

Na skupščini so se prisotni pogovarjali tudi o spremembah pri organizaciji, o novem delovnem času,

ureditvi novih prostorov, odnosu do članstva in izrazili zadovoljstvo glede sprememb, ki so narejene od zadnjega srečanja decembra 2014.

Upravni odbor

DAN ŽENA IN RAZSTAVA AMALIJE CVEJIĆ

V nedeljo 8.marca 2015 je bila ob Dnevu žena razstava umetniške keramike Amalije Cvejić, ki se ljubiteljsko ukvarja s keramiko in je postala prava umetnica. Amalija je kot članica Društva Slovencev Kredarica sodelovala na keramični delavnici v Sloveniji v Etnološkem muzeju 2014 in razstavljala v Srbiji, ob prazniku žena pa se je predstavila s svojo umetniško keramiko, ki jo je razstavila v prostorih društva.

Njena umetniška zbirka je sestavljena iz različnih predmetov, ki so nekateri lahko čisto uporabni predmeti, kot so skleda, vaza ali vrč, pa so vendarle nekaj več kot samo to. Oni so male skulpture, čudovite za

oko in nežne za roko, pomirjajoče za dušo in popolnoma zadovoljujejo kriterij umetniškega..

V uvodu je govoril dr.Aleksandar Cvejić o zgodovini in nastanku keramike, o prvih odkritjih in zapisih, ki jo omenjajo in o Amaliji umetnici in soprogi. Potem je Amalija povedala nekaj o svojem hobiju, ki je poleg njenega poklica ekonomistke, zdaj, ko je upokojenka, popolnoma prevladal. Tudi akademska slikarka, Amalijina prijateljica Ljiljana Stoja Rudić je na otvoritvi razstave spregovorila o Amalijinem umetniškem talentu, sami tehniki, ki jo je izbrala in delih, ki jih je razstavila.

VELIKONOČNA MAŠA V CERKVI IME MARIJINO

DS Kredarica je organiziralo 8.aprila 2015 veliko nočno mašo v novosadski katedrali Ime Marijino, ki jo je obhajal metropolit beograjski msgr.Stanislav Hočevar v slovenskem jeziku. Mešani pevski zbor društva je pod vodstvom Dunje Huzjan z duhovnimi pesmimi spremljal cerkveno liturgijo.

Visoki cerkveni dostojanstvenik je v nagovoru pohvalil pevski zbor, ki že petnajsto leto s svojim duhovnim petjem krasi cerkvene obrede. Pridigo je v skladu s praznovanjem velike noči, kot enega največjih in najpomembnejših krščanskih praznikov, beograjski nadškof Hočevar nadaljeval z opisom dogodkov, ki se nanašajo na praznovanje velike noči in dodal, da je to praznik, ki je pomemben za vso družino in družbo nasploh, ki je v tukajšnjem okolju zaradi raznolikosti, bodisi verske, bodisi jezikovne, še toliko bolj dragocena in naizmenično v slovenskem in v srbohrvaškem jeziku razlagal dogodke iz Svetega pisma.

Maše se je udeležilo veliko članov društva, pa tudi

ostalih meščanov in tako pokazalo spoštovanje do tako visokega in cenjenega cerkvenega dostojanstvenika, ki vsako leto ob praznikih daruje mašo vsem slovenskim vernikom in ostalim meščanom Novega Sada.

Po cerkvenem obredu je društvo organiziralo zakusko in druženje v prostorih društva. Metropolit beograjski je ob tej priložnosti posvetil obnovljene prostore društva in pohvalil vse, ki so sodelovali pri obnovitvi in vsem članom še enkrat čestital praznike in ob zdravici zaželel še veliko uspešnega delovanja. Pojasnil je tudi, kaj pomenijo simboli velikonočnega praznovanja in pohvalil prizadevanja vseh članov, ki so sami pripravili dobrote za gostiteve.

Člani društva so se še naprej družili, se pogovarjali in pohvalili nadškofove svete besede, ki so tako kot vedno v slovenskem jeziku, zelo dobrodošle, kar je glede cerkvene liturgije tako daleč od domovine, res prava redkost.

Elza Ajduković

27. MAJ PRVI DAN - KNJIŽEVNI VEČER

V sredo 27.maja 2015 se je v okviru III.Dnevo slovenske kulture, gospodarstva in turizma začel prvi dan omenjene štiridnevne manifestacije.

Na začetku sta Nina Stanimirov Veriš v slovenskem jeziku in Jasmina Veselinov v srbskem, pozdravili prisotne in govorili o pomenu negovanja slovenskega jezika in kulture izven matične domovine Slovenije in se zahvalili vsem, ki podpirajo delovanje DS Kredarica, bodisi v Sloveniji, bodisi tukaj v Novem Sadu, Vojvodini in Srbiji. Pozdravili sta tudi predsednika društva Ivana Zavrtanika in vse člane društva in se jim zahvalili za nesebično pomoč in delo, ki ga prostovoljno opravljajo, da bi bilo društvo v svojih ciljih čimbolj uspešno.

Po uvodu se je v pozdravnem govoru Rajko Marić, častni konzul Republike Slovenije v Vojvodini ozrl na dolgoletno uspešno delovanje društva in pohvalil vse, ki delujejo v njem, rekoč:

„Čeprav je društvo najstarejše in prvo v Srbiji, ne počiva na lovorikah, ampak se trudi da s svojim de-

lovanjem ves čas napreduje in ob bok z ostalimi slovenskimi društvi daje svoj prispevek k ohranjanju slovenstva nasploh.“

S temi pozdravnimi besedami je bil dogodek uradno otvorjen in že je bil na programu prvi del kulturnega programa, in sicer književni večer o Luisu Adamiču, ki ga je pripravila Marija Lovrić, članica DS Kredarica in književnica iz Novega Sada.

V programu je mag. Laszlo Toth predstavil književni opus omenjenega slovenskega pisatelja in publicista Luisa Adamiča. Mag. Laszlo Toth je s pomočjo korespondence in literarne zapuščine dr. Milana Čuljka, ki je bil eden od navdušencev Adamičevih romanov, pripravil enourno predstavitev Luisa Adamiča, rojenega v Sloveniji v vasici poleg Grosuplja, ki je večino svojega življenja preživel v Ameriki in opisoval življenje slovenskih izseljencev in njihovih potomcev ob koncu 19. in v začetku 20.stoletja.

Laszlo Toth je podkrepil podatke tudi z odlomki objavljenih člankov uglednih avtorjev iz Slovenije, Amerike, Japonske, Anglije, Hrvaške in mnogih drugih, kjer so prevedena in objavljena njegova dela.

Po dramatičnem opisovanju Adamičeve življenjske in literarne poti skozi razburkane zgodovinske čase med prvo in drugo svetovno vojno in po njej, je Marija Lovrić povabila prisotne, naj postavljajo vprašanja. Na vprašanje katero knjigo bi nam najbolj priporočil, je avtor predstavitve mag. Toth odgovoril, da je to nedvomno Zajtrk v Beli hiši, kjer je Louis opisal srečanje s predsednikom tedanje Amerike.

Elza Ajduković

BOGASTVO SLOVENIJE V NOVEM SADU INTERVJU Z NAJO ZAPUŠEK IN DEJANOM HERAKOVIČEM

Dnevi slovenske kulture, gospodarstva in turizma 2015, bodo ostali zaznamovani tudi po nastopu opernih pevcev, Naje Zapušek in Dejana Herakovića s klavirsko spremljavo Maje Grujić in njihovem koncertu prvi dan manifestacije – dan posvečen kulturi. Tudi netipično hladno vreme za konec maja, ni pokvarilo spoštovalcem njunih glasov in vsem ostalim ljubiteljem opere prihoda in uživanja na koncertu v Kulturnem centru Novega Sada. Zadovoljstvo je bilo, vsaj za to poldrugo uro, poslušati njuna ubrana glasova in odsanjati v neko drugo dimenzijo. Publika ni želela, da bi se nastop končal. Z nekajminutnim dolgim ploskanjem je pokazala, kako lepo ji je bilo. To so občutili tudi glasbeniki, ki so prvič nastopili skupaj na koncertu.

Dejan: Prvi vtis je bil, da zelo dolgo nisem nastopal v Novem Sadu. Tu sem hodil v srednjo šolo, študiral, odrasel in dve leti pel kot solist v novosadski operi. Potem se je življenje spremenilo, pa sem živel v Banja Luki, zdaj pa že osem let v Sloveniji. Tako da od takrat nisem nastopal v Novem Sadu in zdaj mi je omogočilo Društvo Slovencev Kredarica, da ponovno nastopim tukaj in sem zelo zadovoljen.

Naja: Meni je bilo zelo všeč. Publika je krasna. Midva sva se tako lepo ujela, nikoli še nisva na samostojnem koncertu skupaj nastopala.

Dejan: Pela sva skupaj v operski predstavi „Gianni Schicci“ od Giacomma Puccinija v Italiji v Trstu. In

tam sva bila skupaj na sceni. Tako da imava tudi skupne izkušnje, vendar pa je tole prvi skupni celovečerni koncert.

Kredarica: *Za uglaševanje glasov je potrebno precej časa. Pevci prebijejo ure in ure skupaj v dvoranah, na vajah, da bi bilo vse v danem trenutku popolno. Glede tega se samo od sebe postavlja vprašanje, koliko časa sta porabila, da se pripravita za koncert v Novem Sadu?*

Dejan: Takšen program se pripravlja stalno, saj imamo pevci na repertoarju veliko teh pesmi in arij, če pa je, kot je nočoj, da prvič javno pojem ta program, potem se pač naučim za to priložnost, nekaj kot je Lakme, to sem že pel, Igorja prvič pojem. Istočasno je pa to tudi za naju priložnost, da repertoar, ki ga še nisva pela, zapojeva prvič. Tako tudi Naja, ki je neke stvari že pela, nekatere še ne.

Naja: Nekaj novega, nekaj starega, vedno je treba trenirati, študirati nove stvari.

Dejan: Pri pevcih je kot pri športnikih, da bi ostali v kondiciji, moramo biti tudi fizično in psihično pripravljene, in eno in drugo gre skupaj. Moramo stalno vaditi.

Kredarica: *Razen arij v slovenskem, sta izvajala sta tudi arije v italijanskem, češkem in francoskem jeziku. Pravilni izgovor sta se naučila skozi študij, skozi pesmi, ali pa skozi stike z ljudmi v državah, kjer sta se izpopolnjevala?*

Naja: Nekako so to tudi glavni operni jeziki.

Dejan: Najbolj pogost je, normalno, italijanski. Jaz sem se to pot odločil za arije, ki se ne pojejo toliko, kot je arija isto iz opere Lakme. Študiral sem v Franciji dve leti in jezik mi je domač. Normalno je znati vse te jezike. Kot tudi češko, tam sem živel dve leti, vendar pa je tokrat kolegica pela v njihovem jeziku.“

Kredarica: *Koliko so vama izkušnje v tujini pomagale pri karieri in nastopih, koliko je bivanje v tujini vplivalo na vaju?*

Naja: Na mene niti ne. Za mene je vsak nastop enak. Enako se moraš pripraviti tu in v tujini.

Dejan: Normalno da so v tujini spet neke druge možnosti, ki jih uspešno uresničite ali pa tudi ne. Uspeh sem nekaj v Franciji, imel sem manjšo vlogo, ko sem pel v Mojstrijah pevcih od Wagnerja. Bil sem tudi na tekmovanju. Vse to so dragocene izkušnje, ampak vsak nastop je novo dokazovanje in vse gre znova, kot da nikoli niste nastopali in peli. Kot tudi vsak dan, ki je drugačen v življenju, tako tudi nastopi, nikoli se na isti način ne ponavljajo. Ne tak kot je bil. Morda v drugi obliki, drugačen.

V Sloveniji se redko dogaja, da glasbeni umetnik in pedagog živi in dela v istem mestu in samo v enem mestu, tako da Dejan živi v Kranju, a Naja v Ljubljani, oba pa poučujeta tudi v Glasbeni šoli v Kočevju.

Kredarica: *Glede na to, da se lahko vajini študenti učijo od pravih profesionalcev in umetnikov, lahko tudi vidva kdaj pa kdaj kaj odneseta od svojih učencev?*

Naja: To, da se mora potovati, je v Sloveniji normalno, na srečo je Slovenija majhna, razdalje niso velike, tako da je vse obvladljivo, tudi ko potuješ v službo, izkoristiš čas in razmišljaš o nečem, kako boš kaj naredil, izvedel. Drugo pa tudi, ja, mnoge težave, ki jih opažaš pri njih, pri študentih, enako opažaš pri sebi, zato je poučevanje velikokrat v obeh smereh, ujameš kaj tudi zase.

Dejan: Naučiš se nekaterih stvari že pri samem študiju, vendar mi stalno študiramo svoj glas. Tako da, kar poskušaš pri sebi, isto poskušaš s študentom in obratno ali pa skušaš doseči stvari na nov način. In potem vidiš, če to študentu gre, pomeni da si na pravi poti. Če ne, poskušaš drugače. Saj to je normalno. Glas je specifičen. Mi ga ne vidimo. To je inštrument, neviden, toda živ in zelo zahteven. Tudi mi pevci sami, smo vsako leto starejši, pa se vsako leto to malo spreminja, se pač moramo stalno prilagajati.“

Ker sta oba istočasno in pevca in predavatelja, a Naja tudi članica vokalne skupine „Katica“, prostega časa skoraj da nimata. No, kot oba pravita, če se dobro organiziraš, se za vse najde čas.

Naja: Čas je vedno problem, ampak vse se da in te stvari se podpirajo same, se dopolnjujejo in navezujejo. To kar učiš, ti da zelo veliko znanja tudi o samem sebi in vsaka izkušnja ti tudi daje zagon za naprej, vsak nastop, tudi potovanja. Z natančnim načrtovanjem se da vse.

Poleg tega, da je glasba njuna poklicna in življenska odločitev, je tudi njuna ljubezen od malega.

Dejan: Od malega. Pravijo, da če se talent pokaže zgodaj, je to že znak, da je človek zares za to. Jaz sem že kot zelo majhen pel, imel sem dober posluš, to mi pravijo starši. Imitiral sem tudi operne pevce.

Naja: Jaz sem kot majhna iz lego kock delala oder in pela, nastopala, plesala.

Dejan: Oba sva že kot otroka hodila v glasbeno šolo, igrala klavir. Nekako se pot s tem že utrjuje, potem pa ugotavljate, da obstaja še kaj, razen klavirja. In tudi Ljubljana in Novi Sad imata Opero in če ima človek možnost poslušati in vzljubiti jo, je to še dodaten motiv.

V Najinem življenju je še tudi ljubezen do plesa.

Naja: In to je tudi od malega. Glasba, ples, to je moj način izražanja, klavir, inštrumenti mi ne ležijo tako kot glas in gibi, vse kar se dogaja v duši, izražam s plesom in glasom, s telesom.

Za vsakega umetnika je največje zadoščenje, če so čustva glasbenega dela in energija, usmerjena k publiki sprejeta tako, kot si jih je umetnik že od začetka predstavljal.

Naja: Meni se ni težko vživeti v vlogo, si jo poskušam predstavljati in izraziti čustva, ki jih čutim, ko se pripravljam.

Dejan: Normalno, najprej odkrivam, kaj je libretist hotel reči ali pa, kaj se je v besedilu hotelo doseči, pa na podlagi tega poskušam to doživeti. Pomembno je to posredovati, saj ljudje v publikli pogosto ne razumejo besedila, tako da je ključno prenesti jim prevladujoča čustva komada, da tudi oni občutijo ali je stvar v nesrečni ljubezni, ali je beseda o razočaranem cesarju, ali o sreči ali o lepi pastoralni. Če to popolnoma zadeneva, je to uspeh.

V svojih zdaj že leta dolgih karierah, sta nekoli-kokrat nagrajena, opisati vse, za kar sta se pripravljala ali izvajala, bi pa tukaj le zmanjkalo prostora. Kot najljubšo vlogo izbirata.

Dejan: Meni je najljubša vloga grofa Almavive v Figarovi svatbi, ker imam rad Mozarta, pel sem v treh njegovih operah, povsod sem pel solo vloge, a največja je bila v Figarovi svatbi. Morda jo prav zaradi tega imam rad, pa tudi zato, ker je čudovita opera.

Naja: Meni je najbolj všeč vedno nekaj novega, ko delaš. To ti je dobro, to ti je všeč, se trudiš za to.

Na vprašanje, kaj je naslednje v programu, sta se umetnika nasmejela in rekla, da morata pohiteti na klepet, saj ju že nestrpnost čaka tretja umetnica, ki je nastopila na koncertu. Novosadčanom ni treba posebej povdarjati, da je Maja Grujić, ki ju je spremljala na klavirju, ugledna in vrhunska novosadska pianistka in profesorica na Glasbeni akademiji v Novem Sadu.

Nevena Belić

28.MAJ DRUGI DAN - CELOVEČERNI KONCERT OB ROJSTNEM DNEVU

V četrtek 28.maja je bil zelo pomemben večer, saj so pevci obeh skupin, ki delujeta pri DS Kredarica imeli slavnostni koncert ob rojstnem dnevu. Nina Stanimirov Veriš je v uvodu pozdravila predsednika društva Ivana Zavrtnika in Rajka Marića in vse ostale drage goste in na kratko opisala delovanje obeh pevskih skupin.

Pevski zbor pod vodstvom dirigentke Dunje Huzjan in moška pevka skupina pod vodstvom mag. Boruta Pavliča, umetniškega vodje, sta se naizmenično vrstila s skladbami, ki so jih prepevali skozi vsa leta od nastanka.

Od same ustanovitve so prepevali po Sloveniji, po Srbiji in v regiji, bili so tudi na obmejnem območju pri Italiji in nosili s seboj slovensko pesem, ki so jo vzljubili ne samo pevci in člani DS Kredarica, ampak tudi mnogi drugi, ki so se jim priključili samo zaradi veselja do petja.

Ustanoviteljica zbora Katja Juršič Huzjan se je z ganljivimi in čustveno obarvanimi besedami najprej zahvalila vsem, ki so v zboru in moški pevski skupini že od samega začetka, in sicer družini Pavlič, Mirku in Ljilji ter sinu Borutu, ki je tudi z očetom ustanovil moško pevsko skupino, potem Antoniji Molnar in ostalim ljubim pevcem, se spomnila tudi tistih, ki na žalost niso več med nami in vsem, ki so skozi vsa ta

leta počasi prihajali in se priključili obema pevskima skupinama.

Kot je bil tudi sam naslov celovečernega koncerta, je bil tudi nastop v duhu rojstnega dneva, vzdušje je bilo prečudovito, pevci so blesteli in pokazali zares kaj zmorejo. Tudi publika jim je v svojih aplavzih po vsaki skladbi obilno in navdušeno ploskala. Ploskala, saj so res zaslužili.

Vsi skupaj so skozi bogat repertoar obujali spomine na dogodke in proslave, ki so jih obogatili za DS Kredarico, sami pevci pa so se najbrž spomnili tudi gostovanj, za katera so se učili nove skladbe in tudi trenutkov, ki so jih povezovali s Slovenijo in vsemi društvi Slovencev, kjer so gostovali.

Koncert so pred samim koncertom obiskali tudi pevci Komornega zbora Vita iz Lendave iz Slovenije, ki so ravno takrat prispeli v Novi Sad in se priključili navdušenim slavljenecem.

Vsem so se trenutki snidenja pomešani s čustvi zdeli nepozabni. Tako je tudi bilo. Ta koncert ne bo nikoli pozabljen, saj je bil na zavidanja vredni ravni in je pokazal, da vsa leta truda in odrekanih, včasih tudi nemogočih misij, niso bila zaman.

Elza Ajduković

29. MAJ TRETJI DAN - KONCERT KOMORNI ZBOR VITA LENDA

Koncert Komornega zbora Vita Lendava je bil centralni dogodek štiridnevne manifestacije.

V uvodu je Nina Stanimirov Veriš pozdravila predstavnika Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, višjega svetovalca Marjana Cukrova, predsednika DS Kredarica Ivana Zavrtanika, šefa kabineta župana Novega Sada Aleksandra Petrovića in častnega konzula Republike Slovenije v Vojvodini Rajka Marića ter ostale visoke goste predstavnike slovenskih občin, turističnih organizacij in posameznikov, ki so se mudili na Prvi stalni investicijski konferenci v okviru manifestacije v Mestni hiši Novi Sad.

Celovečerni program glasbenega nastopa pevcev iz Slovenije pod vodstvom dirigenta Davida Berdena

je publiko zelo navdušil, saj so pokazali do kod lahko seže zborovska glasba in kako so uspeli v svoj zbor privabiti povsem mlado generacijo pevcev in pevk, kar je v današnjem času še kako pomembno.

Njihove interpretacije so ena za drugo dobesedno pustile publiko osuplo, saj so nastop popestrili z domiselnimi in hudomušnimi scenskimi vložki, kar jih je pripeljalo tudi v sam vrh zborovske glasbe v Evropi.

Pri koncu nastopa se je zborovodja David Berden v imenu Občine Lendava, samega zbora in v svojem imenu zahvalil na dobrodošlici vsem, ki so omogočili nastop v ugledni dvorani Mestne hiše, prinesel pozdrave iz Občine Lendava, ki je tudi podprla omejeno gostovanje in nastop, publika pa se jim je za nastop zahvalila z gromkim aplavzom.

30. MAJ ČETRTEI DAN - NASTOP KUD OPLOTNICA IZ SLOVENIJE

Člani KUD Oplotnica so v zaključnem večeru prireditve v soboto 30.maja prikazali delovanje društva in na začetku opisali Občino Oplotnica v kratkem filmu. Nastop so imeli tudi člani ženskega, moškega in mešanega pevskega zbora, ki so ga popestrili člani recitatorske sekcije z avtorskimi pesmimi, na koncu pa so skupaj z mešanim zborom nastopili še solisti, ki so zapeli nekaj sodobnih priljubljenih slovenskih skladb, s kitarsko in klavirsko spremljavo.

V uvodu je predsednica UO DS Kredarica Elza Ajduković pozdravila prisotne in se zahvalila Berti

Nemec na prihodu, organizaciji in gostovanju pevk, pevcev, recitatork, literatov, izvajalcev na instrumentih, turističnih članic, kmečkih žena, skratka vseh iz Oplotnice, kraja ki leži tik pod Pohorjem potem pa na kratko zaokrožila dogajanja, ki so se nizala v preteklih štirih dnevih in se potem tudi zahvalila ostalim izvajalcem, gostom, članom društva, mestni upravi, uradu, in mnogim drugim, ki so vsi skupaj v tako smelem projektu III.Dnevi slovenske kulture gospodarstva in turizma nesebično dali vse od sebe, da manifestacija uspe in da se slovenska beseda, glasba, kultura, turizem in gospodarstvo predstavi novosadski publiki.

PETEK 29. IN SOBOTA 30. MAJ KATOLIŠKA PORTA

Razen omenjenih nastopov, ki so bili vsak večer v dvoranah Kulturnega centra, Gimnazije J.J.Zmaj in Mestne hiše, so se na prostem na odru v Katoliški porti predstavili Pevski zbor Davorin Jenko iz DS Triglav iz Banja Luke. Pevci so razen čudovitih slovenskih pesmi prinesli tudi delček melosa iz regije od koder prihajajo, kar je dodatno navdušilo prisotne na trgu.

Poleg njih se je predstavil tudi Pevski zbor Bana Jelačića iz Petrovaradina, ki rad gostuje v prijateljskem društvu DS Kredarica in ima zelo plodno dolgoletno sodelovanje.

V središču pozornosti so bili na odru tudi naši člani Igralnega ansambla DS Kredarica, ki so skupaj z učenci Srednje baletne šole Isidora Sekulić iz Novoga Sada, popestrili dogajanje na ploščadi Katoliške porte. Zahvala gre Milanu Birešu umetniškemu vodji ansambla DS Kredarica in Sanji Vučurević, direktori-

ci baletne šole in članici DS Kredarica ter koreografu narodnih plesov.

Za konec so se na odru zunaj s svojimi nevsakdanjimi instrumenti predstavili tudi Zimzeleni iz KUD Oplotnica, ki so mimoidoče in publiko zabavali s svojimi poskočnimi skladbami in vabili na ples.

TURISTIČNA PREDSTAVITEV SLOVENIJE

Za turistično podobo v Katoliški porti so poskrbele turistične organizacije iz Celja, ki delujejo pod imenom Dežela celjska, turistične organizacije iz Žalca, predstavniki iz Radenske iz Radenskih Toplic, Celjske mesnine, Pivovarne Laško, Turistično društvo Oplotnica in Kmečke žene, ki so s svojo ponudbo na stojnicah predstavili del Slovenije in s sabo prinesli dobrote, ki so jih nesebično delili mimoidočim za pokušino.

Tu so se našli domači kruh iz krušne peči, zaseka, suhe salame, pršut, kranjske klobase, vino in penine ter pivo.

Ljudje so si z nejevernostjo ogledovali stojnice, eni so bojazljivo hodili samo mimo, drugi pa so pogumno prišli bliže k stojnicam in se zanimali za vse, kar so Slovenci pripravili za njih.

Najbolj ganljivo je bilo srečanje, ki se je spontano zgodilo na samem prizorišču, ko sta se predstavnica Kmečkih žena iz Oplotnice in predstavnica tukajšnjih Seljačkih žena iz Kucure spoznali pred stojnicami in

sklenili da bosta zbližali članice svojih društev in se obiskovali na dogodkih, ki jih pripravljajo v svojih krajih.

SOBOTA 30. MAJ - DAN ODPRTIH VRAT

V okviru manifestacije, je bil tudi dan odprtih vrat dopolnilnega pouka slovenskega jezika pri društvu. V soboto 30. maja je v dopoldanskem času potekal del kulturnega programa iz življenja šole.

V prvem delu je bila promocija knjige za otroke Zvita kura, ki jo je vodila avtorica Marija Lovrić. Ona je vse prisotne seznanila s slikanico, ki jo je skupaj z njo iz hrvaščine v slovenščino prevedla skupina izpopolnjevalcev pri dopolnilnem pouku pod mentorstvom Rut Zlobec.

Drugi del je bila likovna delavnica, ki jo je vodila animatorica Amalija Cvejić. Otroci so se zbrali v učilnici v prostorih društva skupaj z učiteljico Rut Zlobec in pridno delali živali, skulpture iz gline na zadano temo.

Gosta Jana Gliha Hohler, vzgojiteljica iz vrtca Oplotnica in Stanko Horvat, svobodni umetnik in pesnik sta prišla prav iz Slovenije in dodatno obogatila program. Učiteljici in članom društva sta podarila film o Oplotnici, čudovita ročna dela iz vrtca iz recikliranih materialov, knjigein zgodbe o delu in življenju na Pohorju.

Na koncu programa smo bili povabljeni na trg Katoliška porta, kjer so se tudi predstavljali člani Društva kmečkih žena in Turističnega društva Oplotnica.

Marija Lovrić

KONFERENCA

Prva stalna investicijska konferenca je potekala v petek 29. maja 2015 v Mestni hiši Novi Sad s ciljem povezovanja gospodarstva in turizma v čezmejnem sodelovanju slovenskih občin z občino Novi Sad.

Pokrovitelj konference je bil župan Novega Sada Miloš Vučević in predstavniki mestnih odborov za kulturo, gospodarstvo in turizem in šef kabineta župana Aleksandar Petrović, pobudnik in koordinator

srečanja pa Društvo Slovencev Kredarica iz Novega Sada in Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga je predstavljala višji svetovalec Marjan Cukrov prav tako kot organizator in pobudnik ter minister Urada Gorazd Žmavc, pokrovitelj s slovenske strani.

Konferenca je bila s strani Slovenije oziroma občin zelo dobro obiskana in je privabila veliko udeležencev, ki so pohvalili pobudo. Novosadski udeleženci so bili najbolj zainteresirani za povezovanje na skupnih projektih, ki omogočajo pristop k evropskim skladi za razvoj na področju gospodarstva, ekologije, turizma in lokalne samouprave, slovenski pa za možnosti širjenja poslov.

Manifestacija je dokazala da obstaja zanimanje za vse dejavnosti, ki jih predstavlja Društvo Slovencev Kredarica in že skoraj dvajset let deluje na negovanju slovenske kulture in jezika.

POGOSTITEV

DS Kredarica je v petek in soboto pripravilo tradicionalni slovenski veselici, kjer so se udeleženci, nastopajoči in visoki gostje iz kulturnega in poslovnega dela manifestacije družili ob glasbi Igralnega ansambla DS Kredarica in pevskih zborov iz Oplotnice in Banja Luke ter harmonikarja iz Oplotnice, recitali, peli, plesali se menili o sodelovanju v prihodnje in se pogovarjali o vtisih zaključene štiridnevne manifestacije, ki je povezala preko dvesto ljudi iz Slovenije, BIH in Novega Sada in privabila več kot tisoč ljudi, ki so spremljali program. Tudi na tej lokaciji se je oba večera odvijal kulturno glasbeni program, kjer so se najbolj izkazali člani zbora iz Banja Luke, ki so nastopili tudi na trgu.

Na pogostitvi so bili tudi predstavniki slovenskih občin, ki so se udeležili poslovne konference, pred-

stavnik Moškega pevskega zbora iz Oplotnice je pa v drugem večernem druženju pripravil kulinarsko posebnost kraja pod Pohorjem Pohorski lonec. Mmm, bil je odličen.

KREDARICA NA 21. MEDNARODNEM SALONU KNJIG 2015

Predstavitelj Zvita kura Marije Lovrić in Biltena DS Kredarica, ki je bila od 18. do 25. aprila 2015 na 21. Mednarodnem salonu knjig v Novem Sadu na Novosadskem sejmu, kjer že tradicionalno sodeluje tudi DS Kredarica. Razstavili smo naše izdelke založništva v slovenskem jeziku, in sicer biltene Kredarica, katerih izhajanje finančno podpira Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, in Zvito kuro avtorice Marije Lovrić.

Mednarodni salon knjig se je odvijal v prostoru kongresnega Master centra, 20. Razstava umetnosti pa v avli Master centra. Sejem je otvoril podpredsednik Vlade AP Vojvodine in pokrajinski sekretar za kulturo in javno obveščanje Slaviša Grujić v avli Master centra. Od številnih manifestacij izpostavljam samo nekatere: Dnevi Laze Kostića, Dnevi ruske kulture - Asociacija ruskih gospodarstvenikov in Ruski dom, Banatski kulturni center - Evropski Facebook pesniški festival, Predstavitelj knjig Vukove fundacije ter program stojnice Pokrajinskega sekretariata za kulturo Izvršnega sveta Avtonomne Pokrajine Vojvodine. Na tej stojnici so bili izdelki založništva v jezikih nacionalnih manjšin, v programu pa številne predstavitve in promocije institucij in posameznikov v založniški produkciji.

V torek 21. aprila je Koordinacijski odbor društev za jezike, književnost in kulturo predstavil nove iz-

daje. O knjigi Zvita kura je govorila avtorica Marija Lovrić v slovenščini pred številno publiko, ki se je zbrala. Bila je to prva predstavitelj te knjige za otroke. Zanimiva je bila otvoritev razstave Svetovni tisk o Prvi svetovni vojni, ki jo je organiziral Prometej, Novi Sad in RTS Beograd. Gostja Salona knjig je bila pisateljica Jelena Zelinski - Ruski dom, gost Salona pa je bil Marko Vidojković - Laguna Beograd.

Uredniški odbor Biltena Kredarica pripravlja bilene za razstavo na Salonu.

Marija Lovrić

NAŠA SLOVENSKA BESEDA

V organizaciji DS Planika iz Zrenjanina je bila letos IX. manifestacija Naša slovenska beseda. Stroške potovanja DS Kredarica je pokrila Nacionalni svet slovenske nacionalne manjšine in jim se ob tej priložnosti zahvaljujemo.

Tilka Jamnik in učenci OŠ Ob Rinži iz Kočevja so kot gostje iz matice popestrili IX. srečanje slovenskih društev v Srbiji, ki je organizirano v Kulturnem centru Zrenjanina 6. junija 2015 ob 11 uri.

Po himnah, ki jih je zapel mešani pevski zbor je uvodni govor prebral mladi predsednik DS Planika Rudolf Tot, Vera Popović pa je bila voditeljica programa v slovenščini. Milena Spremo je prebrala pismo Mateje Norčič v slovenščini, v katerem je pozdravila vse prisotne in izrazila želje, naj se spodbujajo vsi projekti, ki ohranjajo slovenski jezik in kulturo.

Program so začeli najmlajši učenci OŠ Jovan Cvijić iz Zrenjanina, ker se je ta šola udeležila dvodnevne projekta iz ekologije z OŠ Ob Rinži iz Kočevja. Izdelki, ki so z njihovimi majhnimi ročicami naredili v teh

dveh dneh so bili razstavljeni na razstavi v avli kulturnega centra. Zahvalnico za udeležbo je prejela tudi ravnateljica Zrenjaninske OŠ Jovan Cvijić.

V imenu Nacionalnega sveta slovenske nacionalne manjšine je prisotne pozdravila prof. dr. Maja Đukanović, kjer je omenila nosilce projekta iz ekologije, a to sta osnovni šoli iz Slovenije in Srbije in se zahvalila učiteljicam dopolnilnega pouka Rut Zlobec, Tatjani Bukvič ter Mileni Spremo za pripravo učencev na posameznih nastopih in domačinom na lepi organizaciji in vsem zaželela ugodno počutje na prireditvi.

Zdelo se mi je, da je naša učiteljica Rut imela največ dela z našimi otroki, saj so nekateri učenci v zadnjem trenutku odpovedali udeležbo. Vseeno, srčkani so bili vsi, a Marija Lovrić je darovala svoje knjige za otroke Zvita kura. Moram poudariti, da je bil lep nastop otrok iz Kočevja z dvema plesnima točkama in ritmičnem petju, kjer so spontano sodelovali v naši točki- kvizu, ki je želel poudariti na zanimiv način, kaj je pomembno za OŠ Ob Rinži Kočevje in njihov kraj.

Vsi predstavniki posameznih slovenskih društev so dobili zahvalnico za udeležbo. Skupni posnetek vseh udeležencev na odru je bil ganljiv, Marija Lovrič pa je še kupila sliko za spomin.

Potem smo se še malo sprehajali in se počasi vrnili nazaj skozi center Zrenjanina, ki trenutno dobiva

novi podoba. Bilo je zelo vroče, zato nam je godila osvežitev z obilnim kosilom, ki nas je čakalo v menzi. Lepo druženje pri mizah je zaokrožilo celi dogodek. Po kosilu smo se počasi napotili domov.

Jasmina Veselinov

GOSTOVANJE MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA V ZRENJANINU

Mešani pevski zbor DS Kredarica je v okviru projekta, ki ga je podprl Urad, 13. junija 2015 imel svoj slavnostni nastop v Zrenjaninu v Društvu Slovencev Planika ob petnajsti obletnici nastanka zbora, ki ga je ustanovila Katja Juršič Huzjan v okviru društva z željo, da se slovenska glasba in ljudske pesmi skozi zborovsko petje negujejo izven matične domovine in to je bil tudi prvi ustanovljen zbor v Srbiji, ki je imel na repertoarju izključno slovenske pesmi.

Ta dan je DS Planika organiziralo tudi proslavo ob dnevu državnosti in je koncert bil tudi simbolično obarvan kot nastanek slovenstva skozi slovensko glasbo izven matične domovine.

V uvodu je Milena Spremo prebrala čudovit govor, ki ga je vsem društvom ob prazniku poslala Mateja Norčič Štamcar iz Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu, potem je pozdravil goste še novi predsednik društva Rudolf Tot in predsednica Upravnega

odbora DS Kredarica in članica Nacionalnega sveta slovenske nacionalne manjšine v Republiki Srbiji Elza Ajduković, ki se je zahvalila gostiteljem za organizacijo nastopa.

V nadaljevanju je potem zbor DS Kredarica nastopil s svojim slavnostnim programom, potem so se jim še pridružili pevci iz DS Planika in v zaključni pesmi Slovenija od kod lepote tvoje zaokrožili zelo lep in čustveno obarvan program.

Po programu so se prisotni družili in delali načrte za skupne nastope po Sloveniji in v tukajšnjem okolju in se pogovarjali o sodelovanju na Taboru slovenskih zborov v Stični.

Zaključili so, da bo sodelovanje med društvi in skupni projekti v prihodnosti še bolj povežalo društva pri negovanju jezika in kulture slovenskega naroda.

Elza Ajduković

LIKOVNA KOLONIJA V SLOVENIJI

Zelo sem se razveselila, ko sem bila ponovno izbrana za udeležbo na 25. slikarski koloniji Slovenske iseljske matice. Kolonija je bila od 12. do 19. junija 2015, sedaj na novi lokaciji Sela pri Ajdovcu.

Tema letošnje slikarske kolonije je bila Podobe vselega časa, kar ustreza ambientu in okolju ter načinu življenja na valovitih obronkih Suhe krajine.

Bivanje in slikanje je bilo na enem mestu pri ekološki turistični kmetiji Vesela vas, Sela pri Ajdovcu v neposredni bližini Dvora in med Žuženberkom in

Novim mestom. Samo poslopje je zelo udobno, dobro opremljeno, celo z WIFI mrežo.

Za nas 8 slikarjev in slikark in ljube mentorice Monike Ivančič Fajfar je res bil užitek slikati. Posebno bi še naglasila, da je bil prostor za slikanje prijeten in prostran, kar je redkost na kolonijah. Turistična kmetija je ekološka, tako da je bila tudi prehrana prilagojena z zdravo hrano, kar nas je navdušilo. Domačin Alojz Iskra, njegova soproga Majda ter gospodinja objekta Klavdija Gorenčič, so nam nudili izredno gostoljubje in veselje.

Poleg slikanja se je našel čas tudi za ogled okolice. S kombijem našega domačina smo šli na ogled Žuženberka, Novega mesta, Dolenjskih toplic in čebelnjaka Mirka Pavlina v Semiču. Pravo doživetje je bil obisk tradicionalnih zidanic Matjaža Pavlina v Pahi v bližini Novega mesta. Zidanice s slamnato streho in vinsko kletjo so obnovljene po tradiciji življenja v tem kraju (vendar tudi z udobjem) urejene kot turistični objekt. Mene so posebno impresionirali mali vinogradi in hišice po gričih v okolici. Tako sem za temo ene slike izbrala grozdje in vinograde, za drugo pa vesele sončnice v slovenski lončnici. Tokrat sem izbrala olje, saj mi je to dalo večjo možnost pri zbiru intenzivnih barv.

Ostali udeleženci kolonije so bili slikarji iz Hrvaške, Argentine, Indije, Londona in Nemčije.

Pri ustvarjanju so bili zastopljeni različni stili, kar je dajalo poseben občutek. Miranda, slovenska slikarka iz Indije, ki dela pri multimedialnih projektih, je za slike izdelala kratek film o našem delu za vsakega slikarja posebej, ki se je kasneje predvajal na ekranu med razstavo.

Sama razstava je bila zadnji dan v velikem in svetlem prostoru poslopja. Kolonija je bila zelo dobro tudi medijsko pokrita s strani novinarjev in televizije.

Veliko spoštovanje in pomen razstave so izrazili gosti iz Ljubljane, predsednik SIM Sergej Pelhan s soprogo, Marjan Cukrov ter Vesna Vukšinić Zmaić, ki je izvrstno organizirala priprave za kolonijo. Naša draga mentorica Monika Ivančič Fajfar je navzočim na zelo lep način predstavila slikarje in njihove slike, nastale na koloniji, Ivan Kosmos pa se je v imenu vseh udeležencev, slikarjev in slikark zahvalil na nepozabnem doživetju. Druženje Slovencev izven domovine z domačini in med seboj je zelo pomembno ker ostajajo trajne vezi in vsi smo lahko srečni, saj Slovenec ostaja Slovenec kjerkoli se znajde.

Bilo je govora o aktivnostih naših slovenskih društev na različnih področjih. Bila sem srečna da sem lahko pripovedovala o številnih aktivnostih naše Kredarice in o obstoju tolikih društev Slovencev v Srbiji.

Poleg Združenja slovenske izseljenske matice organizirajo z velikim uspehom slikarske kolonije tudi Društva Slovencev Tuzla in Zadar, pa mi je padlo na pamet, da bi tudi naše Društvo lahko razmišljalo o takšni možnosti in sem pripravljena tudi sama pomagati v kakršnikoli obliki in se vključiti, če bi bilo to izvedljivo.

Marijana Gregl Bikar

OBISK UGLEDNIH ZNANSTVENIC

V petek 4. aprila 2015 sta DS Kredarica obiskali Milica Antić-Gaber, doktorica socioloških znanosti in redna profesorica in predavateljica na Filozofski fakulteti v Ljubljani na oddelku za sociologijo in članica Srbskega kulturnega društva Danilo Kiš v Ljubljani in Svenka Savić, doktorica znanosti na področju rodne enakopravnosti in dolgoletna profesorica in predavateljica na Filozofski fakulteti v Novem Sadu, na katedri za rodni študij.

Obisk ugledne znanstvenice in vsestranske akademikinje iz Slovenije je organizirala prav tako ugledna dr. sci. Svenka Savić, ki že več let uspešno sodeluje z Oddelkom za sociologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani in raziskuje sociološke dejavnike današnje družbe, se ukvarja z različnimi sociološkimi temami.

Ena od izjemnih študij, ki je pomembna za nas Slovence izven matične domovine je nedvomno študija Slovenci v SNP Novi Sad, ki jo je Svenka Savić med ostalim napisala in objavila, kjer navaja imena in poklicno dejavnost vseh, ki so prišli iz Slovenije in delovali v omenjenem gledališču od same ustanovitve do danes in ugotavlja, da so bili zelo uspešni, nekateri celo pobudniki in začetniki gledališkega ustvarjanja v Srbiji, saj je bilo Srbsko narodno gledališče v Novem Sadu prvo ustanovljeno gledališče v Srbiji.

Milica Antić-Gaber se je zahvalila za dobrodošlico in na kratko opisala področje strokovnega delovanja in izrazila veliko zanimanja za delovanje društva in Nacionalnega sveta slovenske nacionalne manjšine, ki pokriva delovanje vseh petnajst društev na področju Srbije in skrbi za pravice, ki jih ima tudi slovenska manjšina v okviru Republike Srbije.

Ugledni sogovornici in gostji sta spregovorili tudi o svojih strokovnih raziskavah in povabili prisotne predstavnike na predavanje na Lektoratu fakultete na temo Rod in politika, kjer bo na začetku predavanje za širši avditorij, kasneje pa strokovni del, namenjen študentom in profesorjem.

Elza Ajduković

VLAK PRIJATELJSTVA IZ ŠMARTNA OB PAKI

Od 8. do 10. maja 2015 so bili v Novem Sadu prijatelji iz Slovenije iz Šmartna ob Paki. V petek 8. maja so z vlakom, ki so ga poimenovali Vlak prijateljstva prispeli v Novi Sad.

Letos so v okviru obiskov slovenskih potomcev, ki so razsuti po Evropi, obiskali Društvo Slovencev Kredarica. Do sedaj so potovali v Berlin, v Sarajevo, Beograd in še v mnoga mesta, kjer živijo Slovenci. Med njimi so bili tudi pevci Moškega pevskega zbora Franc Klančnik, ki so se predstavili na koncertu v novosadski katedrali, ki je potekal skupaj z mašo 9. maja v večernih urah, ki jo je namesto Stanislava Hočevarja, metropolita beograjskega, služil duhovnih Lojze Letonja iz Beograda. Njegova ekselenca Stanislav Hočevar je poslal pismo, v katerem se je opravičil zaradi zadržanosti na drugih obveznostih in pozdravil drage goste, ki gradijo mostove prijateljstva med Slovenci. Pevci omenjenega zbora in ostali izletniki, med njimi tudi župan Občine Šmartno Janko Kopušar, so se pred nastopom družili v prostorih društva s člani in vodstvom društva, se pogovarjali o njihovi občini in si izmenjali darila in publikacije oni o Šmartnu, mi o

društvu, naključje pa je hotelo, da so se kasneje, ob ogledu mesta še srečali z ministrom Dejanom Židanom in visokimi gosti, ki so malo pred tem zapustili prostore društva.

S člani in vodstvom društva smo se trudili, da v skladu z njihovim programom potovanja poskušamo biti čimveč časa skupaj, se bolje spoznati in navezati stike za v prihodnje. Vodja potovanja Marjan Knez je s slovensko zastavo predvodil več kot sedemdesetim popotnikom, ki so na čelu z njim bili ves čas obiska veseli, razpoloženi za druženje, vsi skupaj smo peli, celo plesali smo na železniški postaji pa tudi v hotelu in pred hotelom, kjer so prespali. Vse je bilo kot da se poznamo že dolgo in vse se je hitro dogajalo, skoraj prehitro je prišla nedelja, ko smo se morali posloviti.

Ob slovesu smo si obljubili, da bomo druženje in prijateljstvo nadaljevali in smo jih povabili, naj pridejo na novembrski koncert. Obljubili so nam in že je vlak odsopihal v daljavo, skozi okno pa je samo še plapolala Marjanova slovenska zastava, ki je bila vse manjša in manjša.

Jasmina Veselinov

SLOVENSKI LJUDSKI OBIČAJI OB PRAZNIKI

Ugledna znanstvenica in etnologinja, stalna predavateljica na Filozofski fakulteti v Ljubljani in Mariboru, stalna sodelavka na SAZU na področju etnologije, dr. Maja Godina je v okviru projekta Društva Slovencev Emona iz Rume 16. maja 2015 obiskala tudi Društvo Slovencev Kredarica, kjer je imela predavanje o slovenskih običajih ob praznikih in z diapozitivi prikazala slovenske navade in kulinariko, ki je tipična za določene praznike, pa tudi kraje v Sloveniji.

V prostorih društva se je zbralo veliko zainteresiranih za predavanje, ki so se aktivno vključili v sam program in pripovedovali tudi o običajih iz svojih

krajev. Mnogi običaji niso samo tipični za Slovence, ampak velikokrat sledijo določeni regiji ali področju, ki narekujejo uporabo tipične hrane, ki se v panonski nižini lahko najde vsepovsod ne glede na državne meje, po drugi strani pa so običaji, ki se lahko najdejo v hribovitem svetu pojavljajo v hribovitih predelih povsod v regiji, so ugotavljali prisotni.

Predsednik društva Ivan Zavrtnik, se je po končanem predavanju zahvalil tako predsedniku DS Emona Zoranu Jovičiću, ki je organiziral obisk, kot tudi dr. Maji Godina za zanimivo predavanje.

Elza Ajduković

TILKA JAMNIK - KNJIGA ME BRIGA

Znana slovenska predstavnica Bralne značke Tilka Jamnik je v petek 5. junija 2015 obiskala Novi Sad. Ob tej priložnosti so jo člani Društva Slovencev Kredarica z učiteljico Rut Zlobec in učenci dopolnilnega pouka sprejeli v društvu, ona pa je v okviru projekta, ki ga je poimenovala Knjiga me briga, organizirala skupno branje otrok in staršev in pogovor o ilustracijah o znanih Slovencih v knjigi, ki je izšla pred kratkim in je zelo priljubljena v Sloveniji. Pokazala je na koliko načinov se lahko družimo s knjigo in kaj vse se lahko naučimo iz nje. Srečanje je to pot potekalo z mlajšimi učenci in njihovimi starši, potem pa je še predstavila nekaj novih naslovov, ki so priljubljeni pri mlajših bralcih v Sloveniji.

Obisk je organiziral predsednik Društva Slovencev Emona iz Rume Zoran Jovičić, ki je Tilko Jamnik povabil na obisk v njihovo društvo in v Dru-

štvo Slovencev Kredarica ter v Društvo Slovencev Planika, kjer se bo priključila njihovi manifestaciji Naša slovenska beseda. Po končanem programu si je Tilka ogledala obnovljene prostore, kjer se izvaja jo dejavnosti Društva in pohvalila bogato knjižnico društva.

LJUBITELJI GLASBE IZ ŠENTJANŽA OB DRAVOGRADU

V petek 26.6.2016 je v DS Kredarica bil na obisku Moški pevski zbor Goršek Štefan Čaki iz Šentjanža ob Dravogradu. Pevci v organizaciji Vlada Lužnika so se mudili na obisku po Srbiji in se ustavili tudi v Novem Sadu.

Predstavniki društva in člani so organizirali druženje, ki je potekalo v prostorih društva, zbralo se je precej članov društva a največ je bilo pevcev iz zbora in moške pevske skupine, ki jih je zanimalo kaj bodo zapeli gosti iz Slovenije. Pevci so jim priredili koncert kar v prostorih društva. Bilo je zelo lepo, pevci so bili odlični, izbrali so čudovite slovenske pesmi. Na koncu so zapeli vsi skupaj.

Po koncertu so se še nekaj časa družili se pogovarjali in delali načrte za prihodnost. Naključje je hotelo da so pri prehodu skozi mesto Slovenci iz Dravograda in okolice srečali Slovence iz Selnice ob Dravi, ki pa so bili na obisku v Osnovni šoli Dositej Obrado-

vič v Novem Sadu, s katero je njihova osnovna šola pobratena. Slovenci so se začudili srečanju in se vse vprek pozdravljali na koncu pa kar na pločniku še zapeli. Bilo je res veselo, ljudje so hodili mimo in uživali v pesmih, ki jih ni manjkalo.

Predstavniki društva sta se na povabilo gostov pridružili druženju pri večerji, kjer je bilo še dosti časa za klepet. Izvedeli sta da jih je največ zaposleno ali bilo zaposleno v Tovarni jekla v Rušah, da so od tod tudi poznanstva, ki se negujejo tudi pri petju v zboru. Naslednje jutro so izletniki iz Slovenije nadaljevali pot proti domu vmes pa si še ogledali znamenitosti v okolici Novega Sada.

Elza Ajduković

BORUT PAVLIČ

mag. glasbene umetnosti, violist

V Društvu Slovencev Kredarica se poleg kulturnih in športnih dogodkov, manifestacij in tekmovanj dogajajo tudi kakšni ljubileji. Ravno Moška pevska skupina je v letu 2014 proslavila desetletnico obstoja, kjer od ustanovitve sodeluje mladi in talentirani umetnik mag. Borut Pavlič. Poznamo ga z vsakoletnih novembrskih koncertov v Sinagogi, otvoritev razstav, obletnic, nastopa na Salonu knjig, na Dnevih slovenske kulture, gospodarstva in turizma in drugod. Ob tej priložnosti vam ga predstavljam.

Bi mi, prosim, povedali kaj o sebi?

Rojen sem v Novem Sadu. Končal sem srednjo glasbeno šolo Isidor Bajić, potem pa osnovni in magistrski študij na Akademiji umetnosti v Novem Sadu na oddelku viole. Med študijem sem sodeloval pri mednarodnih orkesterskih projektih mladih s katerimi sem prepotoval Evropo in nastopal v najbolj eminentnih koncertnih dvoranah na starem kontinentu.

Kaj je vplivalo, da ste se odločili za glasbo? Za glasbilo?

Od malih nog sem pozitivno reagiral na glasbo, kar so moji starši seveda pravočasno opazili in me vpisali v glasbeno šolo. Od samega začetka mi je zvok violine bil najbolj všeč, pa sem zaradi tega izbral ravno ta inštrument. Sčasoma sem se zaljubil v barvo zvoka viole, pa sem se na prehodu v srednjo šolo prešaltal na ta inštrument.

Vaš prvi nastop?

Moj prvi nastop je bil na javni šolski uri, ki jo je organizirala glasbena šola, a imel sem 7 let. Potem sem vsakih nekoliko mesecev imel po en nastop vendar z drugim repertoarjem.

Kako poteka Vaše delo?

Zaposlen sem v orkestru Opere SNP-a, saj sem že v drugem letniku študija dobil vabilo da postanem stalni član Vojvođanskih simfoničarjev, današnjega Vojvođanskega simfonijskega orkestra, kjer sem od njegove ustanovitve. Prav tako sem sodeloval pri projektih Subotiške in Banjaluške filharmonije in bil član Novosadskega komornega orkestra, ter od nastanka član komornega orkestra Camerata Academica. Veli-

ko sem se naučil, ko sem eno leto delal kot zamenjava v nižji in srednji glasbeni šoli Petar Krančević v Sremski Mitrovici kot profesor violine, viole in orkesterskih delnic. Po končanem osnovnem študiju sem šest let delal kot honorarni strokovni sodelavec na predmetu godalni kvartet v okviru oddelka za komorno glasbo na Akademiji umetnosti u Novem Sadu.

Lastni projekti? Ali vsak naslednji izključuje prejšnjega?

Po študiju sem ustanovil godalni kvartet Kontrast s katerim sem nastopal štiri leta širom Srbije, potem pa sem ustanovil 2007 še en godalni kvartet Innuendo s katerim sem, za osem let obstoja, imel niz uspešnih nastopov širom Srbije, pa tudi v tujini. Letos 2015 sem sprožil novi projekt pod nazivom Positano String Quartet.

Kakšna je razlika med godalnima kvartetoma Kontrast in Innuendo?

Razlika med njima je, da sem s prvim izključno izvajal dela resne glasbe, z drugim pa večinoma evergreen, jazz in razne priredbe popularne glasbe. Razlika je tudi v izvajalcih, saj niso isti ljudje igrali v obeh skupinah. Godalna kvarteta Kontrast in Innuendo sta klasični skupini, kar pomeni da sta sestavljeni iz naslednjih inštrumentov: dve violini, viola in violončelo.

Vaše vezi s slovenstvom?

Moje vezi s Slovenijo izvirajo po očetovi strani, saj so njegovi starši in predniki Slovenci s Krasa, rojeni v Sloveniji. Že od malih nog sem obiskoval Slovenijo in vse sorodnike, ki jih imam tam.

Lep dogodek v Vašem življenju?

Glede lepih dogodkov v mojem življenju jih je zares precej, pa ne bi mogel niti želel izvzeti nobenega. Edino, kar bi izvzel in kar mi je najpomembnejše v življenju je to, da imam sjajne starše in sestro, z njimi sem izredno pristen in oni so moja največja podpora pri vsem.

Nam lahko poveste kakšno zanimivost? Vaš hobi?

Zanimiva stvar pri meni je, da sta moja profesija in hobi pravzaprav povezana eden z drugim.

Glede na to, da sem poklicni glasbenik – violist in da obožujem svoj poklic in uživam na svojem delovnem mestu, ves svoj prosti čas posvečam igranju in muziciranju v godalnem kvartetu s svojimi prijatelji, prav tako tudi v pevski skupini ki jo vodim, kar mi daje izredno zadovoljstvo, tako da sem v konstantnem stiku s to fenomenalno umetnostjo – glasbo. Glede hobija, imam jih več, vendar kot sem rekel moj poklic in moj hobi je glasba. Kot prvo, svoj prosti čas pogosto izkoristim da napišem kakšno glasbeno priredbo, ki jo kasneje izvajam s svojim godalnim kvartetom ali s svojo pevsko skupino. Isto tako uživam, saj sem športni tip, ko grem s svojimi prijatelji na »basket«.

Kredarica in Vi?

Član DS Kredarica sem postal leta 2000, skupaj s starši in sestro. Od same ustanovitve smo skupaj s starši člani pevskega zbora DS Kredarica. Leta 2004 sva oče in jaz ustanovila moški vokalni kvartet, ki je v začetku nosil ime Fantje, da bi po nekaj letih prerasel v moško pevsko skupino DS Kredarica.

Kaj bi nam lahko povedali o desetletnem delu v Moški pevski skupini?

Nastala je spontano, najprej smo bili štirje pevci in smo začeli peti skladbe za samo moške glasove. To se je pokazalo dobro, saj v slovenski ljudski glasbi obstaja veliko napevov, podoknic, ki so kot naročene za nas. Potem so nam se pridružili še nekateri pevci, tako da nas je zdaj devet in smo po desetih letih dela zbrali že precej skladb. Ker pripadamo multi-kulturalnemu prostoru imamo na repertoarju razen slovenskih tudi nekaj skladb drugih narodov, znanih ali pa imajo poseben pomen za nas. Zelo smo motivirani, saj imamo radi petje in se skozi pevske vaje spoznavamo s slovensko kulturo in jezikom, potem se

tudi družimo in skupaj nastopamo. Pripravljamo tudi material, ki bi ga radi po desetih letih pridnega dela posneli na zgoščenko in trajno zabeležili naš obstoj.

Vaša posebnost?

Moja posebnost je, kot se že vidi iz priloženega, komorno in orkestersko muziciranje.

Vaš vzor in Vaši sodelavci?

Glede vzora, res ne bi izvzemal nikogar, saj se od vsakega spoštovanja vrednega glasbenika (solista) da marsikaj naučiti, bodisi da igra violo, violino, klavir... lahko pa rečem da me veseli, ko slišim dober in kompakten orkester, ki izvaja neko orkestersko delo.

Vaš priljubljeni skladatelj?

Glede na to da imam rad raznovrstnost v glasbi tudi kot izvajalec in kot poslušalec, nimam priljubljenega skladatelja, saj imam rad skoraj vse glasbene epohe od baroka in klasicizma vse do romantizma in impresionizma.

Positano String Quartet, ga lahko predstavite?

To je trenutno edini kvartet od treh omenjenih, s katerim aktivno delujem. Z njim pa tudi z Innuendom v večji meri izvajam evergreen in jazz. Glede skupine je edina razlika med prejšnjima dvema, da kontrabas zamenjuje violončelo, člani kvarteta pa so istočasno tudi moji kolegi v orkestru Opere.

Zanimivo je, da s Positano String Quartetom enako kot z Innuendom izvajamo program, ki ga ljudje še niso navajeni poslušati pri izvajanju tovrstnega ansambla, pa je navdušenje, ki ga pokažejo po našem izvajanju vzpodbuda za nas, da nadaljujemo še bolje v tej smeri in da se še bolj razvijamo.

Kakšni so Vaši načrti za prihodnost?

Načrti za prihodnost so vsekakor imeti čim več nastopov v sezoni in nadaljevati uživati v glasbenem poklicu, ki sem ga izbral.

Kaj bi sporočili članom društva?

Članom društva bi samo sporočil, naj se čim več medseboj družijo.

Pogovor vodila: Marija Lovrić

MLAJŠI UČENCI NA EKSKURZIJI V KOČEVJU IN PIRANU

Konec aprila že po tradiciji organizirajo učitelji dopolnilnega pouka večdnevno ekskurzijo v Slovenijo in obisk slovenskim šolam in učencem vrstnikom, ki jih gostijo na svojih domovih in v domovih za obšolske dejavnosti. Tam se v prilagojenem učnem programu spoznajo z okoljem, kjer so nameščeni in se v zelo skrbno pripravljenih aktivnostih srečajo z mnogimi zanimivostmi.

Vtise z ekskurzije so opisali sami otroci, ki so bili zelo lepo sprejeti na domovih pri vrstnikih in se vrnilo navdušeni nad domovino svojih prednikov. Učitelji dop. pouka slovenščine v Srbiji so organizirali skupno ekskurzijo v Slovenijo (Kočevje in Piran) za 50 učencev, starih od 9 do 15 let od 22. do 27. aprila 2015.

V sredo 22. aprila so učenci z avtobusom krenili na pot v Kočevje, kjer so se zvečer po prihodu namestili pri vrstnikih in njihovih starših. Naslednji dan so odšli v šolo in sodelovali pri pouku in obšolskih dejavnostih. Malica in kosilo je bila organizirana v

šoli, po pouku pa so se vrnili k vrstnikom, se z njimi družili, si ogledali mesto. V petek so prav tako bili pri pouku in obšolskih dejavnostih in malicali in kosili v šoli.

Po kosilu so se poslovili od gostiteljev, se zahvalili za sprejem in nadaljevali potovanje z avtobusom v Piran. Namestitev vseh učencev je organizirana v Centru obšolskih dejavnosti Breženka pri Piranu, kjer so ostali še dva dni, pešali do Pirana in sodelovali na Solinarskem prazniku, si ogledali muzeje, soline in se zvečer tudi družili v Breženki.

V ponedeljek so se po zajtrku napotili v Ljubljano, si ogledali praznično Ljubljano ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju in po kosilu v Ljubljani nadaljevali pot proti Srbiji.

Ekskurzijo so podprli Zavod R Slovenije za šolstvo, Urad Vlade in Nacionalni svet slovenske narodne manjšine v Srbiji in OŠ Ob Rinži in Gimnazija Kočevje.

PRISPEVKI NAJMLAJŠIH UČENCEV

Kviz za prijatelje iz Kočevja

Bili smo na ekskurziji v Kočevju in Piranu.

Najlepše nam je bilo s prijatelji v Kočevju, na OŠ Ob Rinži. Tam so nam pripravili kviz o Sloveniji.

No, mi pa smo na prireditvi Naša slovenska beseda v Zrenjaninu za naše prijatelje z Osnovne šole Ob Rinži iz Kočevja tudi pripravili tri vprašanja.

No, mogoče smo izbrali malo nenavaden način, ampak verjamemo, da jim je bil kviz všeč.

Vsa vprašanja so bila povezana s Kočevjem.

Prvo vprašanje: Katera slovenska reka je najbolj vesela in pametna?

Drugo vprašanje: Katera žival v Sloveniji je kralj živali?

Tretje vprašanje: Kaj je v Kočevju najbolj sladko? Za spomin smo jim podarjali med s Fruške gore.

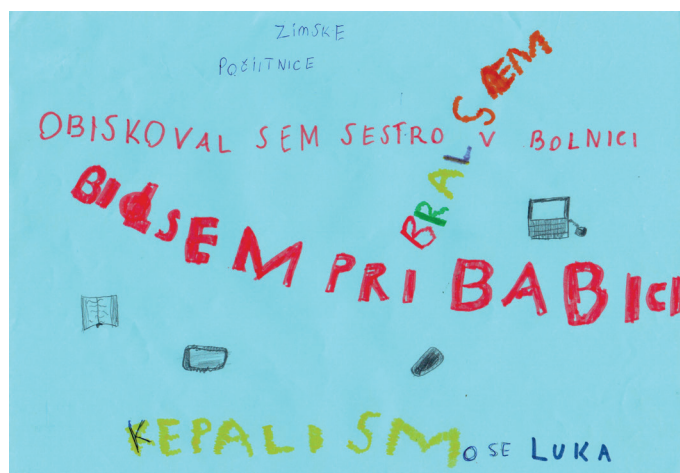
Zoran Veselinov, Filip Popović, Filip Bunović

(Odgovori: 1. Rinža, ker ima svojo osnovno šolo; 2. kočevski medved; 3. kočevski med.)

Na ekskurziji

Mi smo bili v Kočevju. To je majhno mesto, ki je zelo lepo. Najlepše je bilo, ko smo bili pri jezeru in pri jamah. Ni nam bilo preveč všeč v šoli in ni nam bilo všeč, ker nismo videli nobenega medveda, saj smo slišali, da imajo blizu gozd, kjer živijo medvedi.

Zoran Veselinov in Filip Popović

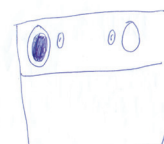
KAKŠNE PALAČINKE IMAMO RADI? Z MARMELADO, S ČOKOLADO ...

VABLJENI NA PALAČINKE!

ENA, DVE, TRI ... PALAČINK VEČ NI!

VESELE PALAČINKE

pala-palačinke,
polžipe pala-pala činke,
s kakvom ali medom
AL' zavite s sladoledom.

MATEJ IN DAVID

LITERARNI PRISPEVKI ODRASLIH UČENCEV

KIP, H KATEREMU SE LAHKO PRISEDE

Ivan Minatti se je rodil 22. marca 1924 v Slovenskih Konjicah, sodi med najpomembnejše in najznačilnejše pesnike prvega povojnega rodu in je tipični predstavnik povojnega intimizma.

Veliko je prevajal iz češčine, turščine, albanščine, ruščine, francoščine. Med drugim je prevedel delo francoskega pisatelja Antonia de Saint - Exuperzja „Mali princ“. Podpisal pa je tudi nekaj pesmi za otroke in lutkovno igro „Slamnati voliček (1951)“. Njegova najbolj znana pesem je „Nekoga moraš imeti rad“. Pesnik je umrl 9. junija 2012 v Ljubljani.

BELA ŠTORKLJA

Vsakomur dobro znana velika bela ptica s črnimi letalnimi peresi, dolgim rdečim kljunom in nogami. V letu ima vrat iztegnjen, po čemer jo ločimo od čapelj. V Sloveniji je selivka – jeseni se odseli v Afriko. Večina parov gnezdi v panonskem svetu. Na gnezdu se ponavadi srečata osebka, ki sta gnezdila skupaj že prejšnja leta, saj se štorke praviloma vračajo na staro gnezdo. Prehranjuje se pretežno z malimi sesalci in kobilcami. Gnezditveni uspeh je odvisen od količine hrane, ki je največ na travnikih – na travniku štorke tudi najuspešneje lovi plen. Ob pomanjkanju hrane lahko vrže oslabele mladiče iz gnezda.

PIRAN-BISER JADRANA

Piran je majhno turistično mesto na morju v Sloveniji. Poleti ima veliko turističnih obiskovalcev. Konec aprila pred turističnim časom se začne Solinarski praznik. V tem času je zelo živo na ulicah in veliko avtohtonih izdelkov.

A glasbene izvedbe se slišijo po celem mestu. Manifestacije so za sv. Jurija.

NAJLEPŠE DREVO

Govori o gozdovih v davnih časih. Gozdovi so bili mešani z različnimi drevesi hrasti, bukve, kostanji, omorike. Vsako drevo je najbolje ampak nekega sneženega dne majhna jelka je najlepša. Posebno v zimski noči. Otroci so okrasili jelko, ostala drevesa so bila zmedena.

VELIKA NOČ

Velika noč je najpomembnejši krščanski praznik. Kristjani na ta dan praznujejo Jezusovo vstajenje od mrtvih. Na veliki petek so Jezusa Krista križali tretji dan po tem, na nedeljo, pa je vstal od mrtvih.

Velikonočne tradicije se v veliki meri od države do države rezlikujejo. Po tradiciji je na veliki petek napovedan strogi post, na veliko soboto se blagoslovijo (pogovorno žegnajo) jedila, ki se potem zaužijejo za nedeljski zajtrk. Tudi v Sloveniji imajo določeno simboliko, suho meso simbolizira Kristusovo telo, rdeči pirhi so kaplje krvi, hren predstavlja žeblje, potice in ostala peciva pa trnjevo krono. Izmenjavanje velikonočnih jajc oziroma pirhov izhaja že iz starih poganskih navad. Jajca predstavljajo ljubezen in prijateljstvo, pa tudi celotno stvarstvo kot kozmično jajce.

Praznik sam ima korenine v judovstvu, pa tudi v starih poganskih navadah, ko so praznovali prihod pomladi. V Sloveniji prazniku rečejo tudi vuzem ali uskrs.

MOJA DRUŽINA

Moja družina je majhna, v njej smo oče, mati in jaz. Moj oče je res „oče“ je vedno tu za nas in za družino za mamo in mene. Če je treba popraviti kaj v stanovanju, ko je kaj narobe je on vedno tu..

Vendar zna tudi organizirati lep izlet za vse nas kjer ne manjka dobrega počitka. Mama je umirjena

vesela ženska z modrim očimi, ima kratke valovite lase, je družabna in veselega duha, rada ureja in olepšuje svoj dom in še posebej se rada loti kuhinje.

Jaz sem mlad, vsestranski in vedno ambiciozen za nove zamisli za svoja dejanja in znanja. Jaz sem edinec, zato imam veliko prijateljev. Rad hodim ven ponoči v mesto na pijačo. Rad se tudi sprehodim, jogiram ali plavam in se potapljam. To pa je Zoran, moj najboljši prijatelj iz šole, zelo je dober, vesel, ambiciozen in vedrega duha.

Novica Nenadović

IZLET POD PECO

Severno mejo Slovenije zaznamuje planinski venec Karavanke pripadajoč vzhodnim Alpam. Med gorami na skrajnem vzhodu je Peca, katere vrh Kordeševa glava je visok 2126 m. Prelep gorski svet, znan tudi iz slovenskih ljudskih pravljic o kralju Matjažu, simbolu dobrosrčnega gospodarja, ki spi globoko skrit v nedrih Pece s svojimi soborci. Prebudil se bo in ostal nesoč Slovencem zaklad, ko se mu brada devetkrat ovije okrog kamnite mize za katero spi....

Peca je kot del Karavank zelo strma na severu in jugu. Zelo je bogata z redkimi minerali, tudi s svincom in cinkom, zahvaljujoč pogašenemu vulkanu Smrekovec. Pod Peco ležijo trije večji kraji Mežica, Črna na Koroškem in Topla. Od vseh je mogoč vzpon k vrhu h Kordeševi glavi. Mežica je rudnik, Črna je rojstni kraj znamenite in priljubljene smučarke Tine Maze. Topla je dolinski krajevni park ustanovljen 1966. Poseljen je v XVI. stoletju tudi danes ohranja stare kmetije izvirno zgrajene s hišo, prežutno hišo, skednjem, hlevom, kaščo in mlinom ali žago če se nahajajo ob potokih.

Čudovite rezbarije in poslikane podrobnosti pričajo sodobnikom o njihovem občutku za lepo, kljub trdemu življenju Korošcev. Krajinski park Topla je nahajališče fosilov polžev in amonitov pred milioni let izginulega morja. V njem rastejo redke rastline, smrekovi in macesnovi gozdovi, srečajo se redki metulji, eden med njimi, gorski apolon, je pred iz-

ginotjem. Favno predstavljajo divji petelini, ruševci, alpski zajci in gamsi. Vzpon k vrhu Pece vodi mimo počivališč v planinskih kočah. Pri vrhu je znamenita votlina kralja Matjaža, priljubljen turistični cilj.

Na koncu osebno doživljanje koroške dežele in tega kraja čutim iz globokih vtisov večkrat prebranih del priljubljenega pisatelja Prežihovega Voranca, ki je čudovito, slikovito in življenjsko pripovedoval o usodah Korošcev.

Svetlana Momčilović

O PRIREDITVI GRADOVI KRALJA MATJAŽA

Všeč mi je bilo, kako so ljudje bili veseli. Všeč mi je takšna tradicija. Všeč so mi zgodbe o kralju Matjažu. Rada bi enkrat šla tja.

Olivera Veselinov

IVAN MINATTI

Ivan Minatti se je rodil 22. marca 1924 v Slovenskih Konjicah. Začel je pisati med vojno in je nadaljeval po vojni. On je tipičen predstavnik povojnega intimizma in eden od najpomembnejših predstavnikov prvega povojnega rodu.

Njegove pesmi večinoma govorijo o odtujenem človeku ki se zateka v naravo. Njegova lirika je osebna, razpoloženska in čustvena, slog pa impresionističen, novoromantičen, usmerjen tudi k ekspresionizmu. V pesmih prevladuje svobodni verz.

Njegova najbolj znana pesem Nekoga moraš imeti rad. Sproročilnost njegove poezije je predvsem ljubezen, narava in društvo. Ivan je umrl 9. junija 2012 v Ljubljani. Bil je tudi prevajalec iz češčine, turščine, albanščine, ruščine in francoščine. Napisal je tudi nekaj pesmi za otroke in lutkovno igro Slamnati voliček. Akademsko kiparka Katja Majer je oblikovala kip ki so ga Konjičani postavili v središču mesta prav na rojstni dan velikega pesnika. Bronasta figura pesnika je postavljena na klop in tako bodo lahko k Minattiju prisledli vsi ki imajo radi njegovo liriko.

Zdenka Lukan

Zahvaljujemo se za vsestransko podporo predsedniku društva Ivanu Zavrtaniku z družino, družini Kekić, Veselinov, Ajduković, Veriš, Maletin, Popović, Melink, Ivanc, Mihevc, Čolović, Pezdevšek in članom društva Katji Juršić Huzjan, Svetlani Momčilović, Božani in Nedeljku Šatora, Aleksandri Guljaš, Milanu Birešu, Mariji Lovrić in učiteljici Rut Zlobec in Ljubu Popoviću, prijatelju in članu niškega društva ter organizacijam v Sloveniji in v Srbiji. Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Združenju slovenska izseljenska matica, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije ter Zavodu za šolstvo Republike Slovenije, Častnemu konzulu Republike Slovenije v Vojvodini Rajku Mariću, Pokrajinskemu in mestnemu sekretariatu za kulturo in obveščanje Novega Sada in Vojvodine, Nacionalnemu svetu slovenske nacionalne manjšine v Srbiji, Kulturnemu centru Novi Sad, Mestni upravi mesta Novi Sad in županu, Židovski občini, Baletni šoli in Glasbeni mladini Novi Sad in drugim.

IVAN CANKAR, KRALJ NA BETAJNOVI

V okviru Sterijinega pozorja, tradicionalnega in osrednjega gledališkega dogodka v Novem Sadu je 27. maja 2015 gostovala slovenska koprodukcijška gledališka predstava Slovenskih narodnih gledališč iz Ljubljane in Maribora.

Naslovno dramsko delo Ivana Cankarja, največjega slovenskega dramopisca in pripadnika moderne, nedvomno spada med slovenske klasike, pa vendar sam tekst vedno znova dopušča novo interpretacijo in novi izziv vsakemu režiserju, igralcu, scenografu.

V njegovih delih se prepletajo subjektivizem in avtobiografski motivi, ki so vtakani v socialne in revolucionarne misli tega časa. Ivan Cankar se je v svojem delu dotaknil vseh vprašanj, ki bi jih postavljali tudi sodobni človek, on je pridigar, zagovornik resnice, svobode in napredka.

V drami Kralj na Betajnovi je izrazil enako kritičen odnos do osebnega interesa posameznika v politiki, kot glavnega motiva politične opredelitve. Po drugi strani pa nam je dal tudi videti, da nove moči kot nasprotje klerikalizmu in liberalizmu, spet samo zastopajo svoje klasne interese in so prisotne pri vseh slojih takratnega slovenskega društva, od kmečkega stanu pa vse do inteligence.

Tako ni čudno, da je predstava imela tolikšen uspeh, režiser Eduard Miller je uspel s scenskim prostorom, z izbiro igralcev in z dobrim dialogom storiti vse, da publiko dovede do osuplosti in navdušenosti.

Kot večina gledalcev tudi jaz nisem ostala ravnodušna, čustva so bila iskrena, kar samo potrjuje kakovost predstave. Menim tudi, da je to ena od ključnih dram slovenske moderne dramske književnosti, ki je dokazala, da je ponovno aktualna tudi v 21. stoletju.

Postopek, kjer se pred nami odvija proces bogatenja enih in obubožanja drugih kaže, da se lahko drama brez zadržkov uvršča v socialno dramo, pa tudi konflikt obeh glavnih igralcev se odvija na moralno psihološki ravni. To je socialna drama z odkrito avtobiografsko podlago, ki z neposrednim predvajanjem na sceni, v gledališču, odkrito in brez skrivanja prenaša publiko avtorjevo sporočilo.

Aleksandra Guljaš

UČITELJICA IN UČENCI DOPOLNILNEGA POUKA »IZDELALI« Z ODLIČNIM USPEHOM

Pred poletnimi počitnicami in odhodom na zasluzeni dopust je učiteljica Rut Zlobec na zadnji uri pouka organizirala zaključek z učenci in jim razdelila spričevala o uspešno opravljenem dopolnilnem pouku slovenskega jezika kulture in tradicije v šolskem letu 2014/15.

V prostorih učilnice in čitalnice je bila večina učencev od najmlajših do najstnikov in starejših, ki so bili zelo pridni čez vse leto, jaz pa mislim da je še

kako učiteljica zaslužna za to, zato jim vsem čestitamo a Rut se zahvalujemo na neizmerni potrpežljivosti in velikemu garanju.

Na koncu so naredili še skupne fotografije, se poslovili in obljubili da se vrnejo septembra.

Nina Stanimirov Veriš